

APEH: Tájékoztató a fordított adózás alkalmazásáról az általános forgalmi adó rendszerében -2008.01.08.

A fordított adózással érintett termék- és szolgáltatáskör

Az új Áfa-törvény 142.§ (1) bekezdésében felsorolt termékértékesítések és szolgáltatásnyújtások taxatívák, vagyis egyéb kifejezetten fel nem sorolt ügyletre (pl. ingatlanhoz kapcsolódó tervezés) a fordított adózás nem terjed ki. A törvény a szolgáltatások felsorolásánál nem hivatkozik Szolgáltatás Jegyzék (SZJ) számokra, ezért a szolgáltatások SZJ besorolása nem bír relevanciával a fordított adózás megítélése során.

A fordított adózás az új Áfa-törvény 142.§ (1) bekezdés b) pontja értelmében az ingatlanhoz kapcsolódó építési-szerelési, fenntartási, takarítási, tisztítási, karbantartási, javítási, átalakítási és bontási szolgáltatások nyújtása esetében alkalmazandó.

A fordítottan adózó ingatlanhoz kapcsolódó szolgáltatások vonatkozásában felmerült, hogy mit kell ingatlannak tekinteni. Ingatlan alatt a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (továbbiakban: Ptk.) szerinti ingatlant kell érteni, tehát a földterületet, a felépítményt, valamint ezek alkotórészét, vagyis az ezekkel tartósan oly módon egyesített dolgokat, hogy az elválasztással a dolog vagy elválasztott része elpusztulna, illetőleg az elválasztással értéke vagy használhatósága számottevően csökkenne.

A Ptk. kommentár értelmében a földrészletnek az épület, a növényzet és egyéb építmény (kerítés, akna) lehet alkotórésze. A növényzet addig alkotórész, amíg el nem válik a földtől, így a termés a leszedéssel, a fa a kivágással önálló dologgá válik. Azokat a dolgokat is a föld alkotórészének kell tekinteni, amelyek mint növedékek utólag keletkeztek. Ennek értelmében a földben gyökerező fa a földnek ilyen növedéke és mindaddig alkotórésznek minősül, amíg a földtől el nem választják.

Így tehát ingatlan karbantartásnak, illetve fenntartásnak minősülnek a kertészeti szolgáltatások is (pl. fűnyírás, fametszés). A kéményseprési szolgáltatás szintén ingatlanhoz kapcsolódó karbantartási tevékenységnek minősül.

A villanyvezetékek, szerelvények szintén alkotórésznek minősülnek, amelyek nem választhatók el az épülettől. Ezáltal a villanszerelés, illetve ennek analógiájára például a vízvezeték javítási szolgáltatás ingatlanhoz kapcsolódó javítási szolgáltatásnak minősül.

Az épületgépészeti szolgáltatások (karbantartás, javítás) esetében az alapján kell eldönteni, hogy a fordított adózás vonatkozik-e rájuk, hogy ezek a gépek, berendezések alkotórészi kapcsolatot képeznek-e az ingatlannal. Amennyiben igen, vagyis az elválasztással a dolog vagy elválasztott része elpusztulna, illetőleg az elválasztással értéke vagy használhatósága számottevően csökkenne, akkor ezek karbantartása, javítása fordított adózás alá esik. Az őrző-védő szolgáltatás lényege jellemzően a vagyon, illetve személyvédelem, nem az ingatlan karbantartása, fenntartása, így amennyiben az őrzés-védelem konkrét jellegadó tartalma alapján a személy, illetve vagyonvédelemre irányul, úgy arra a fordított adózás nem alkalmazandó.

A nem jogi személy társasházak az új Áfa-törvény 5. § (2) bekezdésének értelmében - a közös tulajdonban és közös használatban lévő ingatlan dolog tekintetében - kizárólag csak, mint tulajdonostársak közössége válhatnak adóalannyá. Ebből következően a közös tulajdon kezelési, fenntartási kötelezettségeinek felosztásához kapcsolódóan a társasház és tagjai között megvalósuló szolgáltatás nem értelmezhető, így a társasház nem számlázhatja ki tagjai felé a közös tulajdon közös költségét. Ennek megfelelően, amennyiben a társasház az általa igénybevett szolgáltatások

költségeit pusztán „szétosztja” a tulajdonosok között, e gazdasági esemény még nem minősül az áfa-törvény értelmében szolgáltatásnak (nem valósul meg Áfa-törvény hatálya alá tartozó ügylet!), következésképpen pedig e tekintetben a fordított adóztatás sem merülhet fel.

A társasházakra vonatkozó megítéléssel szemben a jogi személy lakásszövetkezetek a tulajdonukban álló ingatlanok közös használatának ellenérték fejében történő biztosítása tekintetében az Áfa-törvény hatálya alá tartozó szolgáltatást nyújtanak a szövetkezeti tagjaik felé, mely szolgáltatás az áfa rendszerében ingatlan-bérbeadásnak minősül (új Áfa-törvény 259. § 4. pont). Mivel azonban az ingatlan-bérbeadás nem tartozik bele az új Áfa-törvény 142.§ (1) bekezdésében felsorolt, fordított adózással érintett szolgáltatáskörbe, a lakásszövetkezetek és tagjaik között megvalósuló említett szolgáltatás tekintetében a fordított adózás nem alkalmazható.

Amennyiben az adóalany olyan szolgáltatást nyújt, amely két vagy több szolgáltatást tartalmaz, azt kell megítélni, hogy az adott szolgáltatásban mi a főtevékenység. Amennyiben a főtevékenység olyan szolgáltatás, mely önmagában nyújtva fordítottan adózna, akkor a teljes szolgáltatás fordított adózás alá esik, amennyiben a főtevékenység önmagában nem adózna fordítottan, úgy a nyújtott szolgáltatás egészére nem alkalmazható a fordított adózás

Személyi kör

Az új Áfa-törvény értelmében a fordított adózás alkalmazhatóságához mindkét érintett félnek belföldön nyilvántartásba vett adóalanynak kell lennie. Ezen túlmenően egyik adóalanyuk sem lehet olyan jogállása, melynek alapján tőle adó fizetése ne lenne követelhető.

Így nem fordul meg az adófizetési kötelezettség, vagyis változatlanul a terméket értékesítő, szolgáltatást nyújtó számítja fel az adót, ha a 142.§ (1) bekezdésében felsorolt termékeket, szolgáltatásokat nem áfa-alany részére teljesítik.

Abban az esetben, ha az igénybevevő áfa-alany ugyan, de alanyi adómentességet élvez, vagy mezőgazdasági tevékenységet folytató adóalanyként különleges jogállása van, a fordított adózás nem alkalmazható, mivel ezek olyan jogállások, amelyek alapján az adóalanytól adó fizetése nem követelhető. Ugyanakkor a kizárólag adólevonási joggal nem járó adómentes tevékenységet végző (új Áfa-törvény 85-86. §-ai) adóalany, illetve az utazásszervezési szolgáltatást nyújtó (új Áfa-törvény 205-212. §-ai), vagy bármely más, árrés szerint adózó adóalany esetében (új Áfa-törvény 213-233. §-ai) a fordított adózást alkalmazni kell. Amennyiben alanyi adómentes adóalany, vagy mezőgazdasági tevékenységet végző különleges jogállású adóalany teljesít a 142. § (1) bekezdésében felsorolt termékértékesítést, szolgáltatásnyújtást abban az esetben sem alkalmazandó a fordított adózás, tehát a beszerző, igénybevevő belföldön nyilvántartásba vett adóalanyuk nem kell adót megállapítania.

Amennyiben társasház vesz igénybe a 142. §-ban felsorolt szolgáltatást, akkor a fordított adózás a részére nyújtott szolgáltatások során csak abban az esetben áll be, ha a társasház áfa-alanyuk minősül és nem választott alanyi adómentességet a tevékenységére.

Evaalanyok

Az új Áfa-törvény 142. § (4) bekezdése értelmében az eva-alanyok - kizárólag a fordított adózás szempontjából - áfa-alanyuk minősülnek, mind értékesítőként, mind beszerzőként. Így amennyiben eva-alanyuk teljesít a 142. §-ban meghatározott ügyletet olyan beszerző részére, akivel szemben a fordított adózás alkalmazandó, úgy nem számíthat fel áfát az ügylet során (az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló 2002. évi XLIII. törvény (továbbiakban: Eva-törvény) 13. § (4) bekezdés). Amennyiben eva-alanyként szerez be fordított adózással érintett terméket, vesz igénybe szolgáltatást, úgy az áfát az Eva-törvény 16. § (2) bekezdése értelmében az adóévve vonatkozó eva-bevallásában köteles megállapítani és a bevallás benyújtására előírt határidőig megfizetni.

Tekintettel arra, hogy az eva-alany egyebekben nem alanya az áfának, nem illeti meg az adózás választásának joga az ingatlan értékesítések esetében, így amennyiben eva-alanyuk olyan ingatlant

értékesít, melyre egyébként adófizetési kötelezettséget lehetne választani az adómentesség helyett, az ingatlan értékesítése adómentes, és nem kell azzal kapcsolatban fordítottan adózni (új Áfa-törvény 142.§ (1) bekezdés e) pont).

Számlázás

Amennyiben fordított adózást kell alkalmazni, a teljesítésre kötelezett a számlán áthárított áfát nem tüntethet fel, ugyanakkor köteles azon a beszerző, igénybevevő adóalany adószámát feltüntetni (új Áfa-törvény 169. § d) pont

A terméket beszerző, szolgáltatást igénybevevő adóalany kötelezettsége

A fordított adózással érintett ügyletek esetében a beszerző, igénybevevő adóalany adófizetési kötelezettsége az új Áfa-törvény 60. § (1) bekezdése alapján abban az időpontban keletkezik, amelyik az alábbi időpontok közül a leghamarabb következik be:

- a) az ügylet teljesítését tanúsító számla kézhezvétele, vagy
- b) az ellenérték megtérítése, vagy
- c) a teljesítést követő hónap 15. napján.

A beszerző, igénybevevő adóalany köteles a fizetendő adót a bevallásában beállítani, azonban a fizetendő adót a levonási jog általános feltételei szerint levonásba is helyezheti.

Előleg

Az új Áfa-törvény 59. §-a értelmében a kézhez vett, jóváírt előleg esetén is adófizetési kötelezettség keletkezik, úgy, hogy a jóváírt, kézhez vett előleget úgy kell tekinteni, mint amely a fizetendő adó arányos összegét is tartalmazza. Ez utóbbi kitétel azonban csak abban az esetben értelmezhető, ha a teljesítésre kötelezett egyben az adófizetésre kötelezett is (a vevőnél ugyanis kézhez vétel, jóváírás az előleg kapcsán nem merül fel, hiszen az előleget ő fizeti meg az eladója felé). **Így abban az esetben, ha fordított adózást kell alkalmazni, akkor az előleg után nem keletkezik adófizetési kötelezettség.**

Átmenet

Amennyiben olyan ügylethez történt előlegfizetés, vagy részteljesítés 2007. december 31-ig bezárólag, mely 2008. január 1-jétől fordított adózás hatálya alá tartozik, úgy az új Áfa-törvény 269. § (1) bekezdése értelmében még a teljes ügyletre az általános forgalmi adóról szóló 1992. évi LXXIV. törvényt (továbbiakban: régi Áfa-törvény) kell alkalmazni, vagyis nem kell fordítottan adózni sem az előleg, sem a teljesítés után, még akkor sem, ha a teljesítés 2007. december 31-e után következik be. Ugyanakkor az új Áfa-törvény 269. § (1) bekezdése lehetőséget biztosít arra, hogy amennyiben az új Áfa-törvény rendelkezései valamennyi érintett félre együttesen és összességében kedvezőbbek, mint a régi Áfa-törvény, akkor az új Áfa-törvény rendelkezéseit lehet alkalmazni. Azonban ennek feltétele, hogy a felek erről a döntésről írásban nyilatkozzanak, mely nyilatkozatnak 2008. február 15-ig az állami adóhatóság illetékes szervéhez be kell érkeznie.

Fordított vagy nyakatekert adózás?

Életbe lépése után is legvitatottabb része maradt az új áfatörvénynek a fordított adózásról szóló paragrafus. Annak ellenére próbálják könyvelők százai értelmezni, kiolvasni, kitalálni belőle, hogy milyen tevékenységek tartoznak az egyenes vagy fordított adózás hatálya alá, hogy arról az APEH honlapja részletes tájékoztatást ad. Többek véleménye szerint a bizonytalanságot a jogszabály széles körű értelmezhetősége adja.

A törvény útvesztőjében. Könyvelők tucatjai próbálnak eligazodni a jogszabály értelmezési lehetőségei között Fotó: Shutterstock

A parlament múlt évi, őszi ülészakán elfogadott CXXVII. számú új áfatörvény elsősorban az európai uniós tagságunkból fakadó adóügyi adósságainkra tekintettel a jogharmonizációs kötelezettségeinknek kívánt eleget tenni.

Az egyszerűsítés kedvéért a jogalkotó kifejezett szándéka volt támadást intézni a számlagyárak ellen, és gátat vetni a körbetartozások továbbgyűrűzésének.

A szempontok sokaságával magyarázható talán, hogy a törvény terjedelmes lett, 269 §-ból áll, egyformán nehéz feladat elé állítva a könyvelőket és az adóellenőröket. A többi adónemre vonatkozó új jogszabályokról most nem beszélve.

Az áfáról szóló 1992-es alaptörvény mostani reformja közelebbről az unió múlt január óta hatályos, a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK irányelvének követelményeihez kívánt igazodni.

Az új áfatörvény legnagyobb visszhangot kiváltó, 142. §-a a fordított adózás bevezetését, alkalmazását foglalja magába.

Lényege, hogy az adót a termék beszerzője, a szolgáltatás igénybevevője köteles megfizetni, és nem a terméket értékesítő vagy a szolgáltatást nyújtó.

X

A példa kedvéért mondjuk: ha cégünk székhelyén kiveri valami a biztosítékot vagy elromlik a fűtés, a javítást végző vállalkozók nettó, áfamentes és nem áfás számlát kötelesek kiállítani számunkra, mert tevékenységük ingatlanhoz kapcsolódó szolgáltatásnak minősül, és az adót nekünk kell fizetni, azaz pont fordítva, mint eddig. Tényleges fizetés azonban nem történik.

A nettóra kiszámítjuk az áfát, majd az egyik rubrikában bevalljuk, a másikban pedig levonjuk. Előnye, hogy nem kell udvarolnunk a szakinak, hogy adjon már egy áfás számlát, sőt a „kedvességéért” felszámított „jutalékot” is megspóroljuk. A számlaadási fegyelem önmagában ettől persze még nem javul, de az biztos, hogy nekünk nem kerül „áfába” a tevékenysége, és neki sem kell utána „áfát” befizetni.

A 142. § (1) bekezdésében felsorolt termékértékesítések és szolgáltatásnyújtások taxatívák, vagyis egyéb, kifejezetten fel nem sorolt ügyletre a fordított adózás nem érvényes. A szolgáltatások felsorolásánál nem hivatkozik Szolgáltatás Jegyzék (SZJ) számokra, a már megszokott SZJ-besorolások ebben az esetben nem irányadók.

A fordított adózás az (1) bekezdés b) pontja értelmében az ingatlanhoz kapcsolódó építési-szerelési, fenntartási, takarítási, tisztítási, karbantartási, javítási, átalakítási és bontási szolgáltatások nyújtása esetében alkalmazható – írja január 8-i tájékoztatójában az adóigazgatóság, ami az APEH honlapján olvasható.

A kicsit megkésett, többoldalas jogszabály-értelmezést, -alkalmazást segítő összefoglaló részletekbe menően próbálja megismertetni az olvasóval a pár soros paragrafust, a könyveléssel foglalkozó szakemberekben mégis sok-sok kérdőjelet hagy maga után.

„Akkor kezdem a felkiáltó jelekkel” – mondta lapunknak Ruszin Zsolt, a Magyar Könyvelők Országos Egyesületének budapesti elnöke. Egyesületük álláspontja szerint az új áfatörvény eltér a fent hivatkozott uniós irányelvtől. A 199. cikk (1) bekezdése szerint az az adófizetésre kötelezett, akinek részére az alábbi szolgáltatások bármelyikét teljesítették: „építési szolgáltatások, ideértve az ingatlanhoz kapcsolódó javítási, tisztítási, karbantartási, átalakítási és bontási szolgáltatásokat”.

„A mi új áfatörvényünk szerint pedig az »ingatlanhoz kapcsolódó építési-szerelési, karbantartási

stb...« szolgáltatásokat igénybevevő az adóköteles. Érezhető a különbség” – jegyezte meg a könyvelők elnöke. – „Más a kiindulási alap. Az irányelv azt próbálta elérni, hogy az építés-szerelést végző ne hogy ki tudjon bújni a fordított adózás alól. A magyar jogszabály-előkészítő pénzügyi tárca viszont valamilyen tudathasadásos módszerrel megfordította a hivatkozási alapot, és a jóval tágabban értelmezhető ingatlanokat vette előre. Erre az irányelv szerint nincs mód” – mondta Ruszin Zsolt.

X

„A másik fontos megjegyzés” – folytatta Ruszin – „hogyan a PM-APEH szerint létezik „domináns-járulékos” szolgáltatás, vagyis egy szolgáltatás esetében »főtevékenység-melléktevékenység«. Ilyen az áfatörvényben nincs. Van ugyan a járulékos költségekre vonatkozó rendelkezés, de ez a saját teljesítéssel kapcsolatban nem értelmezhető. Ergo az őrző-védő szolgálat alkalmazottja, ha becsavar egy új égőt, felsepri a havat az udvaron, olyan szolgáltatást is nyújt, amely a fordított adózás alá tartozik, és az nem lehet járulékos költség, hanem a saját teljesítése (áfa tv.70.§.(1)b).”

Hasonló példát olvashatunk az adófórum internetes portál egyik hozzászólójától. Ha új ajtókat veszünk, és beépítjük azokat az ingatlanunkba, akkor az nyilvánvalóan fordított adózású. Ha azonban biztonsági ajtót rendelünk, és a gyártójával szereltetjük, mivel csak akkor kapunk rá garanciát, akkor egyenes áfázást kell alkalmazni. A cég főtevékenysége ugyanis a termékértékesítés, amely régiáfa-köteles, és csak a beépítés mint melléktevékenység fordított adózású. Ilyenkor azonban a főtevékenység adja meg a követendő számlázási utat.

Ugyanazon az oldalon még több száz, találós kérdésnek is beillő felvetést találhatunk a szennyvízkezeléstől az erdőgazdálkodáson és a liftszerelésen át a fejőgépek karbantartásáig. Fordított áfás-e a fakivágás, a fák karbantartásának minősülő fametszés, gallyazás, fűnyírás, szántás, vetés, aratás? Megválaszolásukra nem vállalkozunk, mert a fórumozó könyvelők álláspontja is sok esetben ellentmondásos.

Ilyen, a kedvencek sorába tartozó eldöntendő kérdés – talán még ma is – az állattartó telep épületében felszerelt hálózati fejőberendezés javítása, karbantartása is. Pró és kontra több napon át dúló vita mostani állása szerint a fordított adózás mellett voksolók vannak többen, akik egyszerre vizsgált műszaki, jogi és adózási kérdésként kezelve úgy érveltek: olyan ez, mint a központi fűtés, csak ebben tej kering a meleg víz helyett. Előbbi pedig a fordított adózási körbe tartozik. Az épület elvesztenié jellegét, ha kiszereznék belőle a betonlapokra épített fejőgépet (központi fűtést), a fejőgép (központi fűtés) kiszerelése után pedig nem tudná ugyanazt a funkciót betölteni, mint ami a használatbavételi engedélyben szerepel.

Abban azonban minden hozzászóló egyetért, hogy pénzügyminisztériumi vagy APEH-álláspont nélkül egyetlen vitás ügyletben sem szabad számlázatni ügyfeleikkel. Még akkor sem, ha heteket csúszhat az ügymenet.

Fordított adózás érinti az egyes termékértékesítéseket, amelyeket az áfatörvény mellékletében vámtarifaszámuk (vtsz) alapján sorol fel. Ott könnyű az eligazodás, egyértelműen kiderül, hogy milyen árukra vonatkozik a törvény hatálya. Nem úgy a szolgáltatások körében.

Bár a törvény kiemeli az ingatlannal kapcsolatos karbantartási, felújítási, bontási, szakági munkákat, mint a villanszerelés, víz-, gáz-, fűtésszerelés, takarítás, de nem nyújt részletes eligazodást – sérelmezte egy lapunknak nyilatkozó adótanácsadó. Szerinte ebből ered az internetes szakmai honlapokon több hónapja folyó barkochba: a fordított adózás körébe tartozik-e egy adott szolgáltatás vagy nem.

Az adótanácsadó kiemelte, hogy csak akkor lehet a fordított adózást alkalmazni, ha a partner adószámában a kötőjelek között szerepel a „2”-es vagy „3”-as. Magánszemélyeknek továbbra is az általános szabályok szerint kell kiállítani a számlát. A társasházak többségének szintén „1”-es szerepel az adószámában, így rájuk is az egyenes adózás vonatkozik – fordította kicsit gyakorlatiasabb irányba választát Kecskemétiné S. Szilvia.

A számlára a vevő neve, címe mellett az adószámát is rá kell vezetni. Nettó összeget kell ráírni, az áfarovatba pedig „Az áfa tv. 142. §-a alapján az adót a vevő fizeti” szöveget. A törvény szabályozza, hogy legkésőbb a teljesítést követő 15. napon meg kell írni a számlát és az arra az időszakra benyújtandó áfabevallásba kell lekönyvelni. Ha megérkezik a számla a partnerhez, ha nem, akkor is be kell állítania a partnernek is az áfabevallásába – hangsúlyozta Kecskemétiné S. Szilvia.

Idevágó értetlensége Ruszin Zsoltnak, hogy a számlázási szabálynak nincs szankciója. Mi van, ha valaki nem tartja be? Egyelőre nem tudni.

X

Evás adóalanyra is vonatkozik a fordított adózás. Amennyiben a szolgáltatás nyújtója evaalany, ő is nettó összeget ír a számlára. Ha a szolgáltatás igénybevevője az evaalany, akkor meg kell fizetnie az áfát és az év végi evabevallásával egyidejűleg kell megfizetnie az adót – tudtuk meg Gáspárné Hevesi Anna mérlegképes könyvelőtől. Számítások szerint az evaalanyt hátrányosan érinti ez a fajta adózási mód. Nem mindegy ugyanis, hogy a nettó összeg után fizeti meg a 25 százalék evát vagy a bruttó után. Áremeléssel tudja korrigálni a bevételét, ehhez azonban a partnerrel is meg kell állapodnia.

Az állam szépen kap az evásoktól fixen 25 százalék adót. Az elején még 15 százalékkal indult, de a drasztikus emelés ellenére is sokan maradtak az eva adózási mód mellett. „Az új törvény azonban egy részüket újból hátrányos helyzetbe hozza” – tette hozzá Gáspárné.

A jogszabály célja az ingatlannal, építéssel kapcsolatos tevékenységek számlákkal való manipulálásának megakadályozása volt.

A fővállalkozó és annak alvállalkozói, és azok alvállalkozói addig-addig számláztak egymásnak, amíg nem fizettek áfát, illetve visszaigényelhető áfája volt a cégeknek. Mostantól azonban „nettó módon” kell számlázniuk egymásnak, és nem lesz érdekük a „számlagyártás” – bizakodnak a törvényalkotók.

A lapunknak név nélkül nyilatkozó adóellenőr ezzel kapcsolatban egy konkrét példával szolgált. „B” magánszemély 100 millió plusz áfa áron házépítésre köt szerződést egy generálkivitelezővel. A kivitelező három alvállalkozóval szerződik. Csak azokkal persze, akik a tényleges számlákénál nagyobb összegekről tudnak neki kiállítani. Összességében, mondjuk, 150 millió plusz áfáról. „B” ugyanannyiért kapja a házat, a kivitelező 10 millióval több áfát igényelhet vissza, számlái vannak róla, az APEH köteles fizetni. Az alvállalkozók (esetleg fiktív cégek) potom pénzért, sokszor feketén elvégzik a munkát, cégük eltűnik, nem fizetik be a 30 millió áfát, így az állam összesen csak az áfán 40 milliót veszít! Hogy mennyi lehet ez az összeg egy lakóparknál? – senki sem tudja.

A fordított adózással ez elkerülhető lesz. A kivitelező ugyanis nettó számlákat kap, kiszámítja rá az áfát, bevallja, majd rögtön levonásba is helyezi. Ezzel valóban kevesebb lesz az állam bevétele az áfából, de kevesebbet is lopnak el „tőle” – jelentette ki az adóellenőr.

X

Az új áfatörvény legproblematisabb szakasza az átmeneti rendelkezésekre vonatkozó 269. §. Az adózás 1988-as bevezetése óta nem volt példa hasonlóra. Szövegezése nehezen vagy alig érthető – jelentette ki Kvitkovszky István adószakértő. Úgy értelmezi, hogy a régi áfatörvényt kell a gyakorlatban alkalmazni, de amennyiben az új törvény az ügyletben részt vevő mindkét adóalany számára együttesen és összességében kedvezőbb, és erről a döntésről a felek 2008. február 15-ig az APEH-hoz írásban nyilatkoznak, úgy azt alkalmazhatják. A szakértő helyes olvasatát bizonyítja az adóhivatal honlapján már letölthető „nyilatkozatminta”.

A törvény értelmezésével kapcsolatos problémák megoldását többen egyértelműen a jogszabály módosításában látják, köztük Ruszin Zsolt is, aki hozzátette még: elengedhetetlennek tartja a szakmai szervezetek és a Pénzügyminisztérium további egyeztetéseit, és a jövőbeni jogalkotások előtti szorosabb együttműködést.

2008.02.18.

A számlák kiállítása hogyan bonyolódik, külön kell-e írni az anyag költségről, vagy az árajánlat alapján együtt számlázandó?

Az anyag ÁFA-val mi történik, hogyan könyvelem hogyan igényelhetem vissza?

Ha a szolgáltatás áfáját nem a munkát elvégző fizeti meg hanem a megrendelő az Áfa jelentésen lesz e ennek külön sora? Minden számlán fel kell e tüntetni az adószámot illetve cégnél a cégjegyzék számát, egyéni vállalkozónál az egyéni vállalkozó számát?

Az építőiparban elég gyakran fordul elő, hogy a szolgáltatás és az anyagértékesítés egyszerre, elválaszthatatlan módon történik egymástól. Az adójogszabályok szerint azonban egyetlen ügyletre csak egyféle adózási szabályt lehet alkalmazni. Esetünkben a szolgáltatás fordítottan, az anyagértékesítés pedig egyenesen adózna, ha azok külön gazdasági események lennének. De általában nem azok. Tehát azt kell eldönteni, hogy a szolgáltatás a főtevékenység vagy pedig a termékértékesítés.

(Elméletileg előfordulhat, hogy a termékértékesítés és szolgáltatás két külön ügylet, de ekkor az árajánlattól kezdve minden körülménynek ezt a tényt kell alátámasztania, akkor lehet két számlát kiállítani, mely így időben is eltér egymástól.)

A "vegyes" szerződésekre tehát egyféle adószabályt kell alkalmazni.

- egyik eset: amikor terméket értékesítünk, és ehhez nyújtom azt a szolgáltatást, például hogy be is szerelem. Ekkor a termékértékesítés a főtevékenység, és az egészet áfásan kell leszámlázni. Ilyen lehet például egy klíma értékesítése, melyet beszerelve árulunk.

- másik eset: amikor építési szolgáltatást nyújtok, de ahhoz az anyagot is én viszem. Ekkor a szolgáltatás a főtevékenység, és a termékértékesítés ehhez járulékot melléktevékenység. Ilyen például a villanszerelő szolgáltatása, ahol a szerelési tevékenységéhez szükséges kapcsolókat is ő adja.

Az első eset könyvelésével gondolom nincs probléma, mert áfásan vásároltam, áfásan adtam el, ez volt korábban is.

A második eset könyvelésénél a beérkező számláknak van áfa tartalma, míg a kimenő számlák nettó összegűek. Így a vállalkozónak az ügyletből csak visszaigényelhető adója lesz, melyet a rá vonatkozó bevallási gyakoriságnak megfelelően az adóhivataltól visszaigényelhet.

A kiállított számla nettó összegű, arra ugye áfát nem kell bevallani, ezt a 0865-ös bevallás 4-es sorába kell feltüntetni, mint adólevonással járó adómentes belföldi értékesítés. A beérkező 20%-os áfát tartalmazó számlát a bevallás 70. sorában kell szerepeltetni, mint belföldi beszerzés.

A számla kiállításánál a vevő adószámát kell feltüntetni minden olyan esetben, amikor az adófizetési kötelezettség őt terheli, azaz a fordított adózás szabályai szerint kiállított számlákban. A cégjegyzékszámot és a vállalkozói igazolvány számot az áfa törvény nem írja elő kötelező tartalmi elemként. Más jogszabály alapján viszont az egyéni vállalkozói igazolvány számot fel kell tüntetni a számlán - például szja törvény - mert különben adóelőleget kell vonni a számla értékéből, mint pl. a bérbeadásnál, ha azt nem egyéni vállalkozóként végzik.

Böröczkyné Verebélyi Zsuzsanna

Forrás: [Önadózó](#)